

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

GEILLUSTREERD DOOR F. FUNCKEN

CONSTANTIJN DE GROTE

EEN nieuwe godsdienst, ontstaan in Klein Azie, kreeg talrijke aanhangers in Rome. In het begin sloten de keizers de ogen voor de nieuwe godsdienst maar toen deze meer en meer aanhangers won, waren zij wel verplicht positie te kiezen. Sommige keizers trachtten deze religie in te schakelen bij de vele erediensden welke er te Rome reeds bestonden, anderen stelden zich tot doel haar met wortel en tak uit te roeien. Zij vervolgden dus de Christenen zonder genade. Daar vervolgingen niet hielpen, werd de derde en verstandigste oplossing gekozen : de nieuwe godsdienst burgerrecht verlenen. Dat deed Constantijn die, om deze reden, later Constantijn de Grote werd genoemd.

3. — HET EDICT VAN MILAAN

CONSTANTIJN liet dan in zijn oorlogsbanner, « labarum » geteeld, een kruis zetten maar geloofde daarom nog niet in de leer van Christus. In 313 vaardigde hij samen met zijn medekeizer Licinius, het Edict van Milaan uit waarbij de Christelijke godsdienst met de andere godsdiensten werd gelijk gesteld. Hij boog eerbiedig voor Sylvester, bisschop van Rome, d.w.z. de Paus. Deze laatste kon zijn eerste katedraal, St. Jan van Lateranen, inwijden. Deze kerk, en niet St. Pieters, bleef het centrum van de Christenheid.

1. — TUSSEN TWEE WATERTJES

CONSTANTIJN was de zoon van Constantius Chlorus (de Bleke) en diens eerste vrouw, Helena. Als kind leerde Constantijn al tussen twee watertjes zwemmen want zijn vader was heiden er zijn moeder een volgeling van de leer van Christus. Een tijdlang werd Constantijn door Diocletianus als gijzelaar gevangen gehouden omdat deze Constantius niet erg betrouwde.

2. — IN DIT TEKEN

DIOCLETIANUS deed troonsafstand en met een wensten niet minder dan zes keizers hem op te volgen. Een warreboel van belang ! Ten slotte werd Constantius Chlorus in 305 tot Augustus uitgeroepen. Hij sneuvelde te Eburacum (York) tijdens een veldtocht tegen de Picten. Zijn zoon Constantijn volgde hem op en moest nogal wat oorlogen om z'n gezag te handhaven. Tijdens de slag bij de Milvische brug te Rome, zag hij in het licht van de ondergaande zon een kruis met de woorden « Tonto Nika » : In dit teken zult gij overwinnen !

4. — CONSTANTINOPEL

CONSTANTIJN had in het begin vijf medekeizers. Slechts een daarvan hield het een tijd vol en dat was Licinius, schoonbroer van Constantijn. Ten slotte kregen ze het ernstig met elkaar aan de stok en Constantijn schrok er niet voor terug Licinius te laten wurgen. Dat was in 324. Constantijn verlegde zijn hoofdstad naar Byzantium, de prachtige stad, het knooppunt van Europa en Azië. Hij gaf deze stad zijn naam : Constantinopel.

5. — BESCHERMER VAN DE KERK

OP het einde van zijn leven bekeerde Constantijn zich tot het Christendom en in 325 zat hij, samen met een legaat van de Paus, het Concilie van Nicea (thans het Turks dorpje Isnik) voor. Hier werd Arius, een priester van Alexandrie, als « ketter » gebrandmerkt. Te Nicea waren aanwezig de H. Athanasius van Alexandrie en... St. Niklaas.

(Wordt voortgezet.)